

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS LĒMUMS

(2004. gada 3. jūnijs)

par noteikumiem un nosacījumiem izmeklēšanai, ko Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai veic Eiropas Centrālajā bankā, lai novērstu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Eiropas Kopienu finanšu interesēm, kā arī par grozījumiem Eiropas Centrālās bankas darbinieku darba līgumu noteikumos

(ECB/2004/11)

(2004/525/EK)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 25. maija Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)⁽¹⁾ un jo īpaši tās 4. panta 1. punktu un 6. punktu,

ņemot vērā Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas statūtus un jo īpaši to 12.3. pantu un 36.1. pantu,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas (ECB) Ģenerālpadomes palīdzību saskaņā ar Statūtu 47.2. panta piekto ievilkumu,

ņemot vērā ECB Personāla komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Regula (EK) Nr. 1073/1999 (turpmāk tekstā – “OLAF regula”) nosaka, ka, lai apkarotu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Eiropas Kopienu finanšu interesēm, Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (turpmāk tekstā – “Birojs”) ierosina un veic krāpšanas administratīvu izmeklēšanu (turpmāk tekstā – “iekšēja

izmeklēšana”) iestādēs, organizācijās, birojos un aģentūrās, kas nodibinātas EK un Euratom līgumos vai pamatojoties uz tiem. Saskaņā ar OLAF regulu iekšēja izmeklēšana var attiekties uz jautājumiem, kas saistīti ar profesionālo pienākumu veikšanu, piemēram, šādu iestāžu, organizāciju, biroju vai aģentūru darbinieku nolaidība pienākumu pildīšanā, kas var būt cēlonis disciplinārlietai vai krimināllietai, vai līdzīgi pārkāpumi pienākumu pildīšanā, ko izdarījuši iestāžu un organizāciju locekļi, biroju vai aģentūru vadītāji vai iestāžu, organizāciju, biroju vai aģentūru darbinieki, uz kuriem neattiecas Eiropas Kopienu Amatpersonu nolikums un pārējo darbinieku darba līgumu noteikumi (turpmāk tekstā – “Amatpersonu nolikums”).

(2) Attiecībā uz ECB šādi profesionālie pienākumi, jo īpaši pienākumi, kas saistīti ar profesionālo ētiku un dienesta noslēpumu, noteikti: a) Eiropas Centrālās bankas darbinieku darba līgumu noteikumos; b) Eiropas Centrālās bankas darbinieku noteikumos; c) Darba līgumu noteikumu I pielikumā - attiecībā uz īstermiņa darba līgumiem; d) Eiropas Centrālās bankas īstermiņa darba līgumu noteikumos; e) Eiropas Centrālās bankas Ētikas kodeksā⁽²⁾; f) Padomes locekļu Ētikas kodeksā⁽³⁾ (visi kopā turpmāk tekstā saukti par “ECB darba līgumu noteikumiem”).

(1) OV L 136, 31.5.1999., 1. lpp.

(2) OV C 76, 8.3.2001., 12. lpp.

(3) OV C 123, 24.5.2002., 9. lpp.

- (3) OLAF regulas 4. panta 1. punkts nosaka, ka, lai aizsargātu Eiropas Kopienu "finanšu intereses un apkarotu krāpšanu un citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Eiropas Kopienas" finanšu interesēm, Birojs "veic administratīvu izmeklēšanu iestādēs, organizācijās, birojos un aģentūrās", un regulas 4. panta 6. punkts nosaka, ka katra iestāde, organizācija, birojs vai aģentūra pieņem lēmumu, kas "jo īpaši ietver noteikumus, kas attiecas uz: a) iestāžu un organizāciju locekļu, amatpersonu un pārējo darbinieku, kā arī biroju un aģentūru vadītāju, amatpersonu un pārējo darbinieku pienākumu sadarbības ar Biroja darbiniekiem un sniegt viņiem informāciju; b) procedūrām, kas jāievēro Biroja darbiniekiem, veicot iekšējo izmeklēšanu, un to personu tiesību garantijām, uz kurām attiecas iekšējā izmeklēšana". Saskaņā ar Kopienas tiesu praksi Birojs var sākt izmeklēšanu tikai pamatojoties uz pietiekami nopietnām aizdomām⁽¹⁾.
- (4) OLAF regulas 4. panta 1. punkta otrā daļa paredz, ka iekšējo izmeklēšanu veic saskaņā ar Līgumu noteikumiem, jo īpaši saskaņā ar Protokolu par Eiropas Kopienu privilēģijām un imunitāti, kā arī ņemot vērā Amatpersonu nolikumu. Uz Biroja veikto izmeklēšanu attiecas arī Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 2. punkts un citi dalībvalstīm kopēji, Tiesas atzīti principi un pamattiesības, piemēram juridiskās palīdzības konfidencialitāte (*advokātu neatkarība*).
- (5) Iekšējo izmeklēšanu veic saskaņā ar procedūrām, kas izklāstītas OLAF regulā un lēmumos, kurus tās īstenošanai pieņēmušas iestādes, organizācijas, biroji vai aģentūras. Pieņemot šo īstenošanas lēmumu, ECB pienākums ir pamatot ierobežojumus attiecībā uz iekšējo izmeklēšanu, kas skar īpašos uzdevumus un pienākumus, kuri ECB uzticēti Līguma 105. un 106. pantā. Šiem ierobežojumiem jānodrošina gan ECB informācijas konfidencialitāte, gan jāīsteno likumdevēja nodoms veicināt krāpšanas apkarošanu. Izņemot šos īpašos uzdevumus un pienākumus, ECB jāuzskata, tostarp arī šī lēmuma ietvaros, par publisku iestādi, kas ir līdzīga citām Kopienas iestādēm un organizācijām.
- (6) Dažos gadījumos ECB rīcībā esošās un tās uzdevumu veikšanai vajadzīgās konfidencialās informācijas aprīte ārpus ECB varētu nopietni kaitēt ECB darbībai. Šādos gadījumos lēmumu par to, ka Birojam ir atļauts piekļūt informācijai, vai par to, ka Birojam tiks sniegta informācija, pieņems ECB Valde. Tādās jomās, kā monetārās politikas lēmumi vai operācijas, kas saistītas ar valūtas rezervju pārvaldību un intervenci valūtu tirgos, piekļuve tiks atļauta attiecībā uz vairāk nekā gadu vecu informāciju. Laika ierobežojumu nav citās jomās, piemēram, attiecībā uz uzraudzības iestāžu sniegtajiem datiem par finanšu sistēmas vai atsevišķu kredītiestāžu stabilitāti, kā arī informāciju par eiro banknošu pašreizējiem un turpmākiem drošības elementiem un tehniskajām specifikācijām. Lai gan tas, ka kādas informācijas aprīte ārpus ECB varētu nopietni kaitēt ECB darbībai, šajā lēmumā attiecināts tikai uz īpašām darbības jomām, ir nepieciešams paredzēt iespēju lēmumu pielāgot iepriekš neparedzētām izmaiņām, lai nodrošinātu to, ka ECB turpina pildīt tai Līgumā noteiktos uzdevumus.
- (7) Šis lēmums ņem vērā to, ka ECB Padomes un Ģenerālpadomes locekļi, kas nav ECB Valdes locekļi, papildus funkcijām ECBS pilda funkcijas savās valstīs. Uz šādu funkciju pildīšanu attiecas valstu likumi un tā ir ārpus Biroja veikto iekšējo izmeklēšanu darbības jomas. Tādēļ šo lēmumu piemēro tikai attiecībā uz šo personu profesionālo darbību, kas veikta ECB vadības institūciju locekļa statusā. Šis lēmums sastādīts, Ģenerālpadomes locekļu ieguldījumu ņemot vērā tādā apjomā, kādā uz tiem varētu attiekties Biroja veikta iekšējā izmeklēšana.
- (8) Statūtu 38.1. pants nosaka, ka ECB vadības institūciju locekļiem un darbiniekiem arī pēc to pienākumu izpildes beigām jāievēro prasība neatklāt informāciju, uz kuru attiecas dienesta noslēpums. Saskaņā ar OLAF regulas 8. pantu uz Biroju un tā darbiniekiem attiecas tādi paši konfidencialitātes un dienesta noslēpuma nosacījumi, kādi attiecībā uz ECB darbiniekiem tiek piemēroti saskaņā ar Statūtiem un ECB darba līgumu noteikumiem.
- (9) Saskaņā ar OLAF regulas 6. panta 6. punktu valstu kompetentās iestādes atbilstīgi to valsts noteikumiem palīdz Birojam veikt izmeklēšanu ECB. Vācijas Federatīvā Republika un ECB ir parakstījušas 1998. gada 18. septembra Mītnes līgumu⁽²⁾, kas attiecībā uz ECB īsteno Protokolu par Eiropas Kopienu privilēģijām un imunitāti un ietver noteikumus par ECB telpu, arhīvu, sakaru neaizskaramību, kā arī par ECB Valdes locekļu diplomātiskajām privilēģijām un imunitāti.

⁽¹⁾ Lieta C-11/00 Eiropas Kopienų Komisija pret Eiropas Centrālo banku, [2003] ECR I-7147.

⁽²⁾ Federālais Vēstnesis (Bundesgesetzblatt) Nr. 45, 1998, 27.10.1998. un Nr. 12, 1999, 6.5.1999.

- (10) Saskaņā ar OLAF regulas 14. pantu amatpersona vai cits Eiropas Kopienu darbinieks atbilstīgi Amatpersonu nolikuma 90. panta 2. punktā noteiktajām procedūrām var Biroja direktoram iesniegt sūdzību par darbībām, kas viņu nelabvēlīgi ietekmē un kas veiktas Biroja iekšējās izmeklēšanas laikā. Tās pašas procedūras pēc analogijas piemēro attiecībā uz sūdzībām, ko Biroja direktoram iesnieguši ECB darbinieki vai ECB lēmējinstītūciju locekļi, un attiecībā uz lēmumiem, kas pieņemti saistībā ar šīm sūdzībām, piemēro Amatpersonu nolikuma 91. pantu,

IR PIENĒMUSI ŠĀDU LĒMUMU.

1. pants

Darbības joma

Šo lēmumu piemēro attiecībā uz:

- ECB Padomes un Ģenerālpadomes locekļiem – jautājumos, kas saistīti ar to darbību šo ECB lēmējinstītūciju locekļu statusā,
- ECB Valdes locekļiem,
- valstu centrālo banku vadības instītūciju locekļiem vai VCB darbiniekiem, kas piedalās ECB Padomes vai Ģenerālpadomes sanāksmēs kā aizstājēji un/vai pavadošās personas - jautājumos, kas saistīti ar to darbību šajā statusā,

(turpmāk tekstā kopā sauktiem par “lēmējinstītūciju sanāksmju dalībniekiem”), un

- ECB pastāvīgajiem vai pagaidu darbiniekiem, uz kuriem attiecas ECB darba līgumu noteikumi,
- personām, kas ECB labā strādā uz tādu attiecību pamata, kas nav darba līguma tiesiskās attiecības, - jautājumos, kas saistīti ar to darbu ECB labā,

(turpmāk tekstā kopā sauktiem par “ECB darbiniekiem”).

2. pants

Pienākums sadarboties ar Biroju

Neierobežojot attiecīgos Līguma, Protokola par Eiropas Kopienu privilēģijām un imunitāti un Statūtu noteikumus, kā arī saskaņā ar OLAF regulā noteiktajām procedūrām un šī lēmuma noteikumiem lēmējinstītūciju sanāksmju dalībnieki un ECB darbinieki sadarbojas ar Biroja darbiniekiem, kas veic iekšējo izmeklēšanu, un sniedz jebkādu izmeklēšanai nepieciešamu palīdzību.

3. pants

Pienākums sniegt informāciju par nelikumīgu darbību

1. ECB darbinieki, kas uzzina par pierādījumiem, kuri ļauj pieņemt, ka iespējami krāpšanas, korupcijas vai citu nelikumīgu darbību gadījumi, kas skar Eiropas Kopienu finanšu intereses, vai jautājumi, kas skar šādas intereses un ir saistīti ar profesionālo pienākumu veikšanu, piemēram, ECB lēmējinstītūciju sanāksmju dalībnieka vai darbinieka nolaidība pienākumu pildīšanā, kas var būt cēlonis disciplinārlietai vai krimināllietai, nekavējoties sniedz šos pierādījumus vai nu Iekšējā audita direktoram, vai augstākā līmeņa vadītājam, kurš vada to darbības jomu, vai Valdes loceklim, kurš galvenokārt atbild par to darbības jomu. Pēdējie minētie nekavējoties nodod pierādījumus Sekretariāta un valodu ģenerāldirektoram. ECB darbinieki nedrīkst ciest no netaisnīgas vai diskriminējošas attieksmes tāpēc, ka tie paziņojuši šajā pantā norādīto informāciju.

2. Lēmējinstītūciju sanāksmju dalībnieki, kas uzzina par 1. punktā norādītajiem pierādījumiem, informē Sekretariāta un valodu ģenerāldirektoru vai ECB priekšsēdētāju.

3. Ja Sekretariāta un valodu ģenerāldirektors vai, attiecīgā gadījumā, ECB priekšsēdētājs saņem pierādījumus saskaņā ar 1. vai 2. punktu, viņš saskaņā ar šī lēmuma 4. pantu tos nekavējoties nodod Birojam un informē Iekšējā audita direktorātu vai, attiecīgā gadījumā, ECB priekšsēdētāju.

4. ECB darbinieki vai lēmējinstītūciju sanāksmju dalībnieki var, neievērojot 4. panta noteikumus, ziņot tieši Birojam, ja tiem ir konkrēti pierādījumi, kas rada aizdomas par krāpšanu, korupciju vai citu nelikumīgu darbību 1. punkta izpratnē, un, tajā pašā laikā, ECB darbiniekiem vai lēmējinstītūciju sanāksmju dalībniekiem ir pamatots iemesls uzskatīt, ka šajā gadījumā iepriekšējos punktos minētā procedūra neļaus par pierādījumiem pienācīgi paziņot Birojam.

4. pants

Sadarbība ar Biroju saistībā ar sensitīvu informāciju

1. Izņēmuma gadījumos, kad kādas informācijas aprīte ārpus ECB varētu nopietni kaitēt ECB darbībai, lēmumu par to, ka Birojam ir atļauts piekļūt informācijai, vai par to, ka Birojam tiks sniegta informācija, pieņems ECB Valde. Tas attiecas uz informāciju par monetārās politikas lēmumiem, operācijām, kas saistītas ar valūtas rezervju pārvaldību un intervenci valūtu tirgos, ar noteikumu, ka šāda informācija nav vecāka par vienu gadu, datiem, ko par finanšu sistēmas vai atsevišķu kredītiestāžu stabilitāti ECB saņēmusi no uzraudzības iestādēm, kā arī informāciju par eiro banknošu drošības elementiem un tehniskajām specifikācijām.

2. Pieņemot katru šādu lēmumu, Valde ņem vērā visus aspektus, tostarp Biroja izmeklēšanai vajadzīgās informācijas jūtīguma pakāpi, informācijas nozīmīgumu izmeklēšanā, to aizdomu nopietnību, par kurām ECB priekšsēdētājam ziņojis Birojs, ECB darbinieks vai lēmējinstītūciju sanāksmju dalībnieks, kā arī risku ECB turpmākajai darbībai. Ja piekļuve netiek atļauta, lēmumā norāda šī lieguma iemeslus. Datus, ko par finanšu sistēmas vai atsevišķu kredītiestāžu stabilitāti ECB saņēmusi no uzraudzības iestādēm, Valde var darīt pieejamus Birojam, ja vien attiecīgā uzraudzības iestāde neuzskata, ka informācijas atklāšana apdraudēs finanšu sistēmas vai atsevišķu kredītiestāžu stabilitāti.

3. Dažos izņēmuma gadījumos, kad informācija saistīta ar kādu ECB darbības jomu, kas ir tikpat sensitīva kā 1. punktā minētās informācijas kategorijas, Valde var nolemt pagaidām liegt Birojam piekļuvi šādai informācijai. Šiem lēmumiem, kas ir spēkā ne ilgāk par sešiem mēnešiem, piemēro 2. punkta noteikumus. Pēc šī termiņa beigām Birojam atļauj piekļuvi attiecīgajai informācijai, ja vien ECB Padome šajā laikā nav grozījusi šo lēmumu un attiecīgo informācijas kategoriju pievienojusi 1. punktā minētajām kategorijām. Padome norāda šī lēmuma grozīšanas iemeslus.

5. pants

ECB palīdzība iekšējā izmeklēšanā

1. Uzsākot iekšējo izmeklēšanu ECB, atļauju iekļūt ECB telpās Biroja darbinieki no par ECB drošību atbildīgā vadītāja saņem pēc tam, kad uzrādījuši rakstisku pilnvarojumu, kurā norādīta viņu identitāte, Biroja darbinieka statuss, kā arī Biroja direktora izsniegta rakstiska pilnvara, kurā norādīta izmeklēšanas būtība. Par izmeklēšanu nekavējoties informē ECB priekšsēdētāju, priekšsēdētāju vietnieku un iekšējā audita direktoru.

2. Iekšējā audita direktorāts palīdz Birojam izmeklēšanas darba praktiskajā organizācijā.

3. ECB darbinieki un lēmējinstītūciju sanāksmju dalībnieki sniedz informāciju, ko lūdz Biroja darbinieki, kuri veic izmeklēšanu, izņemot gadījumus, kad lūgtā informācija var tikt uzskatīta par sensitīvu 4. panta izpratnē un par to ir jālemj Valdei. Iekšējā audita direktorāts reģistrē Birojam sniegto informāciju.

6. pants

Ieinteresētās personas informēšana

1. Ja tiek konstatēta saistība ar kādu ECB darbinieku vai lēmējinstītūciju sanāksmju dalībnieku, ieinteresēto personu tūlīt informē, ciktāl tas nekaitē izmeklēšanai. Jebkurā gadījumā pēc izmeklēšanas beigām nedrīkst izdarīt secinājumus, nosaucot vārdā ECB darbinieku vai lēmējinstītūciju sanāksmju dalībnieku un neļaujot ieinteresētajai personai izteikt savu viedokli par

visiem ar viņu saistītiem faktiem, tostarp pret viņu vērstiem pierādījumiem. Ieinteresētajām personām ir tiesības neizteikties, tiesības atteikties liecināt pret sevi un tiesības uz juridisko palīdzību.

2. Ja izmeklēšanas dēļ jāsauglabā pilnīga slepenība un ir jāizmanto izmeklēšanas procedūras, kas ir valsts tiesu institūcijas uzdevumā, var uz ierobežotu laiku atlikt pienākuma izpildi attiecībā uz ECB darbinieku vai lēmējinstītūciju sanāksmju dalībnieku uzaicināšanu paust savu viedokli, vienojoties attiecīgi ar priekšsēdētāju vai priekšsēdētāja vietnieku.

7. pants

Informēšana par izmeklēšanas izbeigšanu bez turpmākas rīcības

Ja pēc iekšējas izmeklēšanas nevar ierosināt lietu pret ECB darbinieku vai lēmējinstītūciju sanāksmju dalībnieku, par kuru ir izteiktas aizdomas, iekšējo izmeklēšanu izbeidz, neveicot turpmākas darbības, ar Biroja direktora lēmumu, kurš rakstiski informē attiecīgo ECB darbinieku vai lēmējinstītūciju sanāksmju dalībnieku.

8. pants

Imunitātes atcelšana

Biroja direktoram atzinuma saņemšanai nosūta visus valsts policijas vai tiesu iestāžu pieprasījumus attiecībā uz imunitātes atcelšanu saistībā ar tiesvedību pret ECB darbinieku vai Valdes, Padomes vai Ģenerālpadomes locekli par iespējamiem krāpšanas, korupcijas vai citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Eiropas Kopienu finanšu interesēm, gadījumiem. Par ECB darbinieku imunitāti lemj ECB priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks, bet par Valdes, Padomes vai Ģenerālpadomes locekļu imunitāti lemj Padome.

9. pants

Grozījumi ECB darbinieku darba līgumu noteikumos

ECB darbinieku darba līgumu noteikumus groza šādi:

1) Pēc 4. panta a) apakšpunkta otrā teikuma pievieno šādu teikumu:

“Viņiem ir saistoši noteikumi Lēmumā ECB/2004/11 par noteikumiem un nosacījumiem izmeklēšanai, ko Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai veic Eiropas Centrālajā bankā, lai novērstu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Eiropas Kopienu finanšu interesēm, kā arī par grozījumiem Eiropas Centrālās bankas darbinieku darba līgumu noteikumos.”

2) Ar šādu teikumu aizstāj 5. panta b) apakšpunkta ievadteikumu:

“b) Ja vien Lēmumā ECB/2004/11 par noteikumiem un nosacījumiem izmeklēšanai, ko Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai veic Eiropas Centrālajā bankā, lai novērstu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Eiropas Kopienu finanšu interesēm, kā arī par grozījumiem Eiropas Centrālās bankas darbinieku darba līgumu noteikumos nav noteikts citādi, darbinieki bez Valdes iepriekšējas piekrišanas nedrīkst:”.

10. pants

Grozījumi ECB darbinieku darba līgumu noteikumu I pielikumā

ECB darba līgumu noteikumu I pielikumu par īstermiņa darba līgumu noteikumiem groza šādi:

1) Pēc 4. panta otrā teikuma pievieno šādu teikumu:

“Viņiem ir saistoši noteikumi Lēmumā ECB/2004/11 par noteikumiem un nosacījumiem izmeklēšanai, ko Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai veic Eiropas Centrālajā bankā, lai novērstu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Eiropas Kopienu finanšu interesēm, kā

arī par grozījumiem Eiropas Centrālās bankas darbinieku darba līgumu noteikumos.”

2) Ar šādu teikumu aizstāj 10. panta b) apakšpunkta ievadteikumu:

“b) Ja vien Lēmumā ECB/2004/11 par noteikumiem un nosacījumiem izmeklēšanai, ko Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai veic Eiropas Centrālajā bankā, lai novērstu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Eiropas Kopienu finanšu interesēm, kā arī par grozījumiem Eiropas Centrālās bankas darbinieku darba līgumu noteikumos nav noteikts citādi, īstermiņa līgumu darbinieki bez Valdes iepriekšējas piekrišanas nedrīkst:”.

11. pants

Nobeiguma noteikumi

Šis lēmums stājas spēkā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Frankfurtē pie Mainas, 2004. gada 3. jūnijā

ECB priekšsēdētājs
Jean-Claude TRICHET